

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๓๐๕/๓๘๐

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ถ้อยแถลงร่วม (Joint Statement) ในการเยือนญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรี
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างถ้อยแถลงร่วมญี่ปุ่น – ไทย ว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์บนพื้นฐาน
ของสายสัมพันธ์แห่งมิตรภาพอันยาวนาน (Japan – Thailand Joint Statement
on the Strategic Partnership based on the Enduring Bonds of Friendship)
๒. คำแปลสรุปอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยนายกรัฐมนตรีมีกำหนดเยือนญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๖ – ๙
มีนาคม ๒๕๕๕ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทยกับญี่ปุ่นให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และฟื้นฟูความมั่นใจ
ของภาคเอกชนญี่ปุ่นต่อการลงทุนในไทย โดยจะมีถ้อยแถลงร่วม (Joint Statement) ระหว่างญี่ปุ่น
กับไทยว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์บนพื้นฐานของสายสัมพันธ์แห่งมิตรภาพอันยาวนาน
เป็นเอกสารผลลัพธ์ที่สำคัญของการเยือน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์อันใกล้ชิด
ระหว่างสองประเทศ ความมุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างการเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ระหว่างกัน และ
การส่งเสริมความร่วมมือทั้งในกรอบทวิภาคี ภูมิภาค และระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน
โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ในโอกาสที่นายกรัฐมนตรีเยือนญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๖ – ๙
มีนาคม ๒๕๕๕ ทั้งสองฝ่ายได้เห็นชอบให้มีการออกเอกสารผลลัพธ์ของการเยือนเป็นถ้อยแถลง
ร่วม (Joint Statement) ระหว่างญี่ปุ่นกับไทยว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์บนพื้นฐานของ
สายสัมพันธ์แห่งมิตรภาพอันยาวนาน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ร่างถ้อยแถลงร่วมฯ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มี
ผลผูกพันนโยบายของรัฐบาลไทย จึงอยู่ในข่ายที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้
ความเห็นชอบตามที่กำหนดในมาตรา ๔(๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและ
การประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒.๒ ร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและ
ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐
เนื่องจากไม่ได้ใช้ถ้อยคำหรือบริบทแสดงเจตนาให้ร่างเอกสารดังกล่าวเกิดพันธกรณีตามกฎหมาย
ระหว่างประเทศระหว่างไทยกับญี่ปุ่น และไม่มีการลงนาม

๓. ความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากฝ่ายญี่ปุ่นได้แสดงความเห็นต่อร่างถ้อยแถลงฯ ให้ไทยเมื่อวันเสาร์ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และนายกรัฐมนตรีมีกำหนดการเยือนญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการในวันอังคารที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยจะรับรองถ้อยแถลงร่วมฯ กับฝ่ายญี่ปุ่นในช่วงการเยือนดังกล่าว ดังนั้น จึงขอความกรุณาสั่งนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีบรรจุเรื่องดังกล่าวไว้ในวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีในวันอังคารที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

๔. สารสำคัญในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

เอกสารผลลัพธ์การเยือนดังกล่าวมีสาระสำคัญยืนยันเจตนารมณ์ของผู้นำไทยกับญี่ปุ่นในการพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ทั้งในระดับทวิภาคี ภูมิภาค และระหว่างประเทศ ในด้านการเมืองความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๔.๑ อารัมภบท

- สะท้อนความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด โดยเฉพาะในระดับพระราชวงศ์ โดยจะครบรอบ ๑๒๕ ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับญี่ปุ่นในปี ๒๕๕๕
- ตั้งใจส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นทั้งในระดับทวิภาคี ภูมิภาค และระหว่างประเทศ ในด้านการเมืองความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนา

๔.๒ ความสัมพันธ์และความร่วมมือทวิภาคี

๔.๒.๑ ด้านเศรษฐกิจและสังคม

- ญี่ปุ่นขอบคุณไทยที่ให้ความช่วยเหลือในช่วงเหตุการณ์แผ่นดินไหวและสึนามิครั้งใหญ่ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ และไทยขอบคุณที่ญี่ปุ่นให้ความช่วยเหลือในช่วงเหตุการณ์อุทกภัยเมื่อปลายปี ๒๕๕๔ ซึ่งสะท้อนถึงความเป็นมิตรแท้ในยามยากลำบาก

- ญี่ปุ่นพอใจกับความคืบหน้าในการดำเนินการของรัฐบาลไทยในการแก้ไขและป้องกันอุทกภัย โดยญี่ปุ่นจะให้การสนับสนุนมาตรการป้องกันอุทกภัยของไทย การจัดทำแผนแม่บทในการบริหารจัดการน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา การสร้างขีดความสามารถในการจัดการภัยพิบัติ พื้นฟูและพัฒนาฐานการผลิตและเครือข่ายการผลิตทางอุตสาหกรรมในไทย

- ผู้นำทั้งสองยินดีที่จะมีการประชุมระดับรัฐมนตรีสองฝ่ายของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบเรื่องการบริหารจัดการภัยพิบัติ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการรับมือกับภัยพิบัติโดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ

- ยินดีที่ฝ่ายญี่ปุ่นสนใจจะร่วมมือในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในไทย อาทิ โครงการฟื้นฟูและบรรเทาผลกระทบจากอุทกภัย เทคโนโลยีด้านอวกาศ รวมทั้งระบบดาวเทียมสำรวจโลก ระบบราง (รถไฟความเร็วสูง และรถไฟฟ้า) และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ผู้นำทั้งสองตกลงที่จะร่วมมือกันเพื่อให้การดำเนินการตามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (Japan-Thailand Economic Partnership Agreement: JTEPA) เป็นไปอย่างราบรื่น

๔.๒.๒ ด้านการเมืองและความมั่นคง

- ผู้นำทั้งสองให้ความสำคัญกับกลไกทวิภาคีด้านการเมืองและความมั่นคง และความร่วมมือทางทหารที่มีอยู่ อาทิ กลไกการหารือหุ้นส่วนการเมือง การประชุมหารือด้านการทหารและการเมือง การแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูงด้านการทหาร การเข้าร่วมการฝึก

คอบร้าโกลด์ รวมทั้งปฏิบัติการร่วมในด้านการให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติภายใต้กรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (ASEAN Regional Forum: ARF) และการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defense Ministers' Meeting-Plus: ADMM-Plus)

๔.๒.๓ ด้านการแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชน

- ผู้นำทั้งสองให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนระดับประชาชน โดยผู้นำญี่ปุ่นประกาศการดำเนินโครงการ Kizuna (Bond) ซึ่งเป็นโครงการใหม่ด้านการแลกเปลี่ยนเยาวชนของญี่ปุ่น

- ผู้นำทั้งสองยืนยันความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อการฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยพิบัติและตกลงจะส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างกัน

๔.๓ ความร่วมมือในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ

๔.๓.๑ ความร่วมมือในเอเชียตะวันออก

- ผู้นำทั้งสองยืนยันจะสนับสนุนการเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ และการพัฒนาความเชื่อมโยงในภูมิภาค โดยทั้งสองฝ่ายจะกระชับความร่วมมือภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ เช่น อาเซียน – ญี่ปุ่น อาเซียน + ๓ และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit: EAS) รวมทั้งในกรอบการประชุม World Economic Forum on East Asia ซึ่งประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพในปี ๒๕๕๕

- ผู้นำทั้งสองสนับสนุนความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในกรอบ EAS ซึ่งรวมถึงความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล

๔.๓.๒ ความร่วมมือลุ่มน้ำโขง - ญี่ปุ่น

- ผู้นำทั้งสองเห็นพ้องกันว่าญี่ปุ่นและไทยสามารถมีบทบาทที่สำคัญในการพัฒนาภูมิภาค และพอใจต่อการพัฒนาการทางการเมืองของเมียนมาร์และกระบวนการปรองดองแห่งชาติ ตลอดจนแสดงความตั้งใจที่จะร่วมมือกันสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและลดความยากจนในเมียนมาร์ และยืนยันว่าจะร่วมกันทำให้การประชุมผู้นำความร่วมมือลุ่มน้ำโขง – ญี่ปุ่น ซึ่งมีขึ้นในวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕ ที่กรุงโตเกียว ประสบผลสำเร็จ

๔.๓.๓ คาบสมุทรเกาหลี

- ผู้นำทั้งสองยืนยันที่จะประสานงานกันอย่างใกล้ชิดเพื่อส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในคาบสมุทรเกาหลี รวมทั้งการเรียกร้องให้เกาหลีเหนือปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ถ้อยแถลงการประชุมหกฝ่ายเมื่อปี ๒๕๔๘ และตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่เกี่ยวข้อง

๔.๓.๔ สิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ผู้นำญี่ปุ่นเสนอข้อริเริ่มความร่วมมือเรื่อง East-Asia Low Carbon Growth Partnership และแสดงความประสงค์จะร่วมมือกันภายใต้กรอบความร่วมมือดังกล่าว และผู้นำทั้งสองเห็นพ้องที่จะทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ และพัฒนาความร่วมมือที่จะส่งเสริมการผลิตด้านอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน

๔.๓.๕ ความร่วมมือในการป้องกันภัยพิบัติ

- ผู้นำทั้งสองยืนยันความสำคัญของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และบทเรียนจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวและสึนามิในญี่ปุ่น และอุทกภัยครั้งใหญ่ในไทย โดยเน้นการเสริมสร้างศักยภาพของศูนย์ประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแห่งเอเชีย (ASEAN Coordinating Center for Humanitarian Assistance on Disaster Management: AHA Center) และการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือระหว่างศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย (Asian Disaster Preparedness Center: ADPC) ในไทยและศูนย์ลดภัยพิบัติแห่งเอเชีย (Asian Disaster Reduction Center: ADRC) ในญี่ปุ่น

- ฝ่ายไทยแสดงความยินดีที่ญี่ปุ่นเสนอจะจัดการประชุม High – Level International Conference on Large-scale Natural Disasters ในเขตพื้นที่ประสบภัยพิบัติในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของญี่ปุ่นในปี ๒๕๕๕

๔.๓.๖ การปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

- ทั้งสองฝ่ายยืนยันความสำคัญของความพยายามร่วมกันที่จะปฏิรูปคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council: UNSC) โดยเร็ว โดยไทยสนับสนุนการที่ญี่ปุ่นจะสมัครเป็นสมาชิกถาวรของ UNSC หากมีการปฏิรูป UNSC เกิดขึ้น ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

๕. ประเด็นที่เสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบร่างถ้อยแถลงร่วมระหว่างไทยญี่ปุ่นกับไทยว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์บนพื้นฐานของสายสัมพันธ์แห่งมิตรภาพอันยาวนาน

๕.๒ อนุมัติให้นายกรัฐมนตรีรับรองถ้อยแถลงร่วมฯ

๕.๓ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาบรรจุเรื่องนี้ในวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีในวันอังคารที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ยุทธศักดิ์ ศศิประภา)

รองนายกรัฐมนตรี

รักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๔

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๔๘๙ (ปรางทิพย์)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๐๘